

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY i LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłanie do domu dopłaca się 28 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednozłotowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańsk Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

2-a LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych.

23,500 losów, na które pada 11,750 wygranych i 10 premii.

Ciągnięcie II-ej klasy 4 i 5 czerwca 1918 r.

Zarząd Warszawa, Królewska 23.

Ostatni dzień wymiany przez graczy losów do II-ej klasy u odpowiednich kolektorów upływa z dniem 31 maja r. b. 0146—

Rozwiązanie korpusu 1-go gen. Dowbór-Muśnickiego

czyli „Zawarcie nowego układu z 1 korpusem polskim” według „Deutsche Warschauer Ztg.” brzmi jak następuje:

„Dnia 21 maja zawarty został w Mińsku między przedstawicielami głównego dowództwa armii niemieckiej generał-gubernatorstwa warszawskiego z jednej strony a generałem majorem Karnickim jako pełnomocnikiem dowodzącego generała I polskiego korpusu Dowbora-Muśnickiego z drugiej strony, nowy układ.

Powodem do tych nowych rokowań był fakt, że zawarte w dniu 25 i 26 lutego układy w Bobrujsku nie odpowiadały już zmienionym, skutkiem zawartego z Rosją pokoju, stosunkom faktycznym. Zjazd też odbył się już w Bobrujsku dn. 21 marca i w Brześciu Litewskim d. 21 kwietnia narady z gen. Dowborem-Muśnickim, które jednak nie doprowadziły do wyniku ostatecznego.

Tymczasem położenie w 1 pułku polskim ukształtowało się tak, że szybkie wyjaśnienie tych stosunków stało się naglące, podobnie jak w wojsku rosyjsko-polskiem na Ukrainie.

Ponieważ korpus nie rozperzadzał środkami pieniężnymi przeto zboże i bydło zabierane było chłopom bez zapłaty a w części przemocą, co wywolywało wielkie rozgoryczenie. Przytem żołnierze polacy nie ograniczali się do obszaru wyznaczonego im na mocy układu z d. 25 i 26 lutego, lecz podejmowali też wycieczki po za Dniepr do Wielkiej Rosji, które doprowadzały do krwawych starć z mieszkańcami tamtejszymi i żołnierzami rosyjskimi. Zniechęcało to znów 1 korpus polski do wystąpienia po za Dniepr wypraw karnych, które paliły całe folwarki i miejscowości w Wielkiej Rosji.

Skargi, jakie w następstwie tego napływały ze wszystkich stron do niemieckich władz wojskowych oraz coraz cięższe położenie finansowe i aprowizacyjne 1-go korpusu polskiego, które zaczęło silnie oddziaływać na wartość wewnętrzną wojska, sprawiły, iż szybkie wyjaśnienie położenia jest konieczne. Wyjaśnienie to osiągnięto drogą układu d. 21 b. m.

1szy korpus polski zostaje rozwiązany. Oficerowie i żołnierze mogą powrócić do ojczyzny jako wolni obywatele.

Rozwiązanie 1-go korpusu polskie-

go rozpocznie się niebawem, tak, że na części frontu wielkorosyjskiego zajętego dotychczas przez ten korpus nastąpi spokój i pokojowa komunikacja, zaś żołnierze polscy będą, iż po czterech latach wojny powrócą do uwolnionej przez państwa centralne ojczyzny“.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 30 maja

Na frontach bojowych między Izora a Oise wznowiła się często działalność bojowa. Miejscowe walki piechoty.

Atak armii, walczących pod dowództwem niemieckiego następcy tronu, rozwija się zwycięsko. Na północ od Aisne zdobyto teren przy Crezy au Mont, Savigny i Cuffies.

Wojska brandeburskie zdobyły Soissons.

Na południe od Vesle załamał się, pod naciskiem kroczących naprzód wojsk, tworzony naprędcie nowy front francuski.

Po przełamaniu energicznego oporu odrzuciliśmy wroga aż poza linię Villedomont — Fere en Tardenois — Cenlonges — Brouillet — Brancourt.

Padły forty północno-zachodniego frontu koło Reims. Zdobyto część północną La Neuville i Betheny.

Ilość jeńców wyniosła przeszło 35,000. Zdobył w artylerji i materjał wojennym jest obfitym. — Zabrano armaty wszelkiego rodzaju, nawet kolejowe armaty najcięższego kalibru.

Gwałtowne posuwanie się naszych wojsk atakujących nie pozwoliło wrogowi zabrać nagromadzonych na zdobytym terenie obfitych zapasów wojen. Wielkie ilości materjałów wpadły w nasze ręce w Soissons, Braisne i Fismes. Wybudowane składy amunicji, pociągi kolejowe, lazarety z sanitarnymi urządzeniami dostały się w nasze ręce. Hungary lotnicze z gotowem do startu aparatami i materjałem lotniczym zostały zdobyte.

Na terenie armji gen. Gallwitz a księcia Albrechta ożywiła się chwilami działalność bojowa.

Nasi lotnicy zestrzelili w ciągu ostatnich trzech dni 28 nieprzyjacielskich aeroplanów. Nadporucznik Berthold osiągnął 29 zwycięstwo napowietrzne. Por. Rosth podpalił, podczas lotu z Dixmuiden do Ypres, 5

nieprzyjacielskich balonów na uwięzi i zmusił je do opadnięcia.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 29 maja.

W nocy wzrósł, prowadzony przez Niemców, atak, a to wskutek przybycia nowych dywizji, szczególnie na obydwóch skrzydłach w kierunku na Soissons i Reims. Na lewym skrzydle cofnęły się francuskie wojska, walcząc o każdą piędź ziemi, aż na skraj lasu na zachód od Soissons, gdzie też toczy się zawzięta bitwa. Na prawym skrzydle cofnęły się francusko-angielskie wojska, po uporczywej obronie grzbietu St. Thierry, na południe i południowo-zachód od tych wzgórz. Stoją one między Vesle i kanałem Aisne. Inne walki toczyły się ze zmiennym szczęściem na południowym brzegu Vesle, której wybrzeży bronią nasze wojska ze zdumiewającą odwagą.

V. Beseler w Berlinie.

BERLIN, 29 | 5. Organ kanclerski „Nerd Allg. Ztgng.“ donosi: Kanclerz Rzeszy hr. Hertling przyjął wczoraj gen. gubernatora warszawskiego gen.-pułkownika v. Beselera.

Cel wizyty bar. Buriana.

BERLIN, 28 | 5. „Lokalanzeiger“ pisze:

Obwieszczona już wizyta austro-węgierskiego ministra spraw zewnętrznych bar. Buriana w Berlinie oczekiwana jest w początkach czerwca.

Jak wiadomo, mają podczas wizyty podlegać rozstrzygnięciu ważne kwestje, a specjalnie wspólne rozwiązanie sprawy polskiej.

Tajemnicza epidemia w Hiszpanji.

Król, prezes ministrów oraz inni ministrowie zachorowali na jakąś nieznana chorobę o zagadkowych symptomatach. Choruje na nią około 30 proc. ludności.

Pisma poświęcają wiele miejsca omawianiu szczegółów tej choroby, polecając ludności dobrze wstrzyżać pokoje i spacerować często na świeżym powietrzu. Miejsca rozrywkowe są prawie że nie odwiedzone. Prócz prezesa ministrów zachorowali minister skarbu, minister marynarki, minister oświaty oraz ich urzędnicy. Choroba ta panuje w całej Hiszpanji.

Znamienna nominacja.

Dzienniki kijowskie donoszą, że generał-gubernatorem obszarów rosyjskich, zajętych ostatnimi czasy przez wojska niemieckie, zamianowany został książę Heski, brat byłej carowej Aleksandry Teodorówny.

Rząd tatarski na Krymie.

Na Krymie zorganizować się ma na koalicyjnej podstawie przy współudziale pewnych narodowości rząd tatarski.

Naczelnik rządu wybrany będzie przez parlament. Gabinet, utworzony przez prezesa ministrów, sankcjonowany będzie przez parlament.

Odwolanie posła ukraińskiego.

Były prezes ukraińskiej Komisji pokojowej w Brześciu Litewskim i tymczasowy poseł ukraiński w Berlinie został w tych dniach odwołany. Pan Siewriuk złożył już Kühlmannowi wizytę pożegnawczą i opuści zapewne w tych dniach Berlin.

O przyszłość Królestwa Polskiego.

W sprawie ostatecznego uregulowania sprawy Królestwa Polskiego, oddawać się nie należy optymizmowi w posuniętemu zbyt daleko. W Niemczech górują obecnie prądy, domagające się jak najenergiczniejszego wyzyskiwania zwycięstw wojskowych na wschodzie, prądy przytem stanowczo przeciwne utworzeniu niezależnego Królestwa Polskiego w obszerniejszych granicach. Z temi prądami łączą się względy wojskowe, domagające się rzekomo zabezpieczenia granic Niemiec.

Nie należy jednak wyprzedzać wypadków. Rokowania pomiędzy rządami niemieckim i austriacko-węgierskim w sprawie wzajemnego uregulowania stosunków rozpoczną się niebawem.

W rokowaniach tych kwestja polska odgrywać będzie ważną, jeżeli nie najważniejszą rolę. W czasie więc bardzo niedługim dowiemy się ostatecznie, co o losie Królestwa Polskiego postanowią państwa okupacyjne.

Dz. Pozn.

Likwidacja kolei Warsz.-Wied. i Nadwiślańskich.

Rząd sowieński w Moskwie wydał jak donosi „Gazeta Polska”, dekret o „uwolnieniu pracowników kolei warsz.-wiedeńskiej i nadwiślańskich, zatrudnionych na sieci rosyjskiej”. Na zasadzie tego dekretu, wszyscy pracownicy i urzędnicy tych kolei zostają zwolnieni i otrzymują jako odszkodowanie: robotnicy zarobek 25-dniowy, urzędnicy — miesięczną pensję etatową, z wyłączeniem wynagrodzeń dodatkowych, jak drogowe, premje, procenty itd. Stosuje się to do wszystkich w jednakowej mierze, niezależnie od ilości lat służby. Zwolnieni mają prawo przejazdu bezpłatnego do kraju i przewiezienie bagażu do 5 pudów. Chcący pozostać nadal w służbie rosyjskiej, przydzieleni będą do innych kolei, w miarę wolnych miejsc. Dalej dekret głosi, że wszystkie kapitały kas oszczędnościowo-zapomogowych powyższych kolei przechodzą na własność rządu rosyjskiego, jako fundusz osobny, z którego wypłacane będą emerytury roczne wszystkim pracownikom i z pogród zwolnionych, którzy stracili zdolność do pracy o 25 proc. co najmniej, lub doszli do 50 lat wieku. Normy tych emerytur ma ustalić komisariat opieki ludowej.

W sprawie budżetu m. Częstochowy ZA ROK 1918 | 19.

IV.

Zarząd majątkiem nieruchomym.

Wpływy.

I. Z posiadłości gminy:	
1. Dzierżawa gruntów pod uprawę kartofli	Mk. 7800.—
2. Dzierżawa łąk	„ 2400.—
3. placów pod stodołami	„ 26.50
4. Dzierżawa placu pod cegielnią	„ 356.60

U w a g a: Umowa od 1 | 1 1914 r. do 1 | 1 1920 r. po rb. 165.10 rocznie.

5. Dzierżawa starej rzeźni	1080.—
U w a g a: Umowa od 21 1 1913 r. do 1 1 1925 r.	
6. Za lokal od Szpryngera	129.—
7. Z placu pod Jasną Górą	6.50
U w a g a: Wartość posiadłości gminnych 5589374.43 marek.	
II. Z przywilejów gminy: Dzierżawa.	
1. Polowanie	120.—
2. Rybołówstwa	„ 216.—
III. Opłaty za korzystanie z ulic i placów.	
1. Słupy do ogłoszeń	2708.—
U w a g a: Umowa, od 20 X 1917 do 20 X 1918 po 225 mk. miesięcznie.	
2. Budki z wodą sodową	336.—
3. Kiosk do sprzedaży gazet	43.20
U w a g a: Umowa 1912 r. po rb. 20 rocznie, do 1927 r.	
1. Trotuar przy cukierni Jackowskiego,	350.—
U w a g a: Uchwała Magistratu 15 I r. 1918.	
5. Prawo widoku z nieruchomości Templa.	43.20
6. Prawo przejazdu do cegielni Bestermana	125.—
7. Prawo przeprowadzenia kolejki napowietrznej w Hucie „Hantke”	108.—
IV. Czynsze z placów kameralnych.	
V. Plantację i parki.	
1. Dzierżawa	
a) restauracji w parku	432.—
b) dwie budki z wodą sodową	465.—
2. Sprzedaż	1360.—
a) trawy i liści	450.—
b) owoców, kwiatów i jarzyn	40.—
c) ryb	40.—
VI. Z dzierżawy od Zarządu przymusowego starej elektrowni	
	15000.—

Suma wpływów Mk. 34593.—

Przestrzeń gruntów miejskich, oddawanych w dzierżawę pod uprawę kartofli i warzyw wynosi 232,5 morgi podzielonych na 1393 parcele po jednej-szóstej części morgi każda.

Opłata od morgi wypada średnio około 40 mk., prawdopodobnie więc dochód z dzierżawy będzie nieco wyższy od przewidywanego; lwią część pólek dzierżawia ludzie biedni i instytucje dobroczynne, jak Zakład dla paraliżyków, Zakład Magdalenek, Przysiółek dla starców; dzierżawienie ma charakter nie tyle fiskalny ile społeczny; tutaj zaznaczyć należy, że w pozycji tej mieści się i dochód z dzierżawy ogrodu warzywnego, znajdującego się przy Magistracie.

Przestrzeń łąk wydzierżawianych wynosi 10,6 morg.

Dochód z wydzierżawiania polowania na gruntach, należących do obywateli miasta, zgodnie z obowiązującym prawem, należy do Kasy Miejskiej; jest to przywilej miasta; miasto posiada również przywilej pobierania opłaty z dzierżawy rybołówstwa na rzecz Warcie w obrębie miasta.

Pozycja dochodowe tego rodzaju, jak dzierżawa polowania i rybołówstwa, opłaty za korzystanie słupów do ogłoszeń, budki z wodą sodową, restauracji są uwarunkowane opłatą dzierżawną różnych osób, które utrzymały się przy przetargach, dając miastu najkorzystniejsze warunki.

Czynsze z placów kameralnych ongi rządowych, są to opłaty z wieczystych dzierżaw; cyryl te są stałe; do placów kameralnych należy np znaczna część placów w Alejach, na placach tych pobudowane są domy, stanowiące prywatną własność osób, które placą wieczysty czynsz do Kasy Miejskiej.

Najważniejszą pozycją dochodową w dziale Zarządu majątkiem nieruchomym stanowi przewidywany dochód mk. 15000 z dzierżawy elektrowni od Zarządu przymusowego tejże. Elektrownia znajduje się obecnie pod Zarządem przymusowym i Za-

rząd przymusowy, oddał ją w dzierżawę miastu; jakkolwiek kontrakty dzierżawy nie jest jeszcze zatwierdzony przez Władzę Nadzorcą, Zarząd Miejski prowadzi już elektrownię na własne ryzyko.

Dochód z eksploatacji elektrowni należy rozumieć w ten sposób, że miasto, jak każdy konsument, płaci elektrowni za prąd dostarczany dla oświetlenia ulic i placów, biur i budynków miejskich i różnych biur i budynków, w których mieszczą się urzędy Władz niemieckich cywilnych i wojskowych i że ponosząc powyższe ciężary i wliczając powyższe opłaty do ogólnego dochodu elektrowni, otrzyma mk. 15000 dochodu.

Dr. St. Nóbak.

KRONIKA.

Z dnia.

Piękny dzień, jaki był we czwartek, nie mało się przyczynił do uświetnienia uroczystości. Od samego już rana krążyły po ulicach grupy częstochowian podobnie zdala do pływackich fali drgających w promieniach słońca.

Po procesji ulice i aleje na chwilę opustoszały, aby zdnowu o zmroku napelnili parki, aleje gwarem do późnej nocy nie milkącym.

Z uroczystości Bożego Ciała

Czwartkowa uroczystość Bożego Ciała, dzięki pięknej pogodzie, wypadła nader wspaniale. Uroczystość tę poprzedziło solenne nabożeństwo w przestarzałej świątyni parafialnej, św. Zygmunta, poczem około godz. 12 w południe wyruszyła procesja. Na czele kroczyły wszystkie szkoły średnie i elementarne wraz z własnymi prkierami, bractwa, cechy, stowarzyszenia rzemieślnicze i przemysłowe z dziesiątkami sztandarów, chorągwi, feretronów, dalej postępowały dziewczęta w białej, orlestra Straży Ogniowej ochotniczej z p. Makoszą, wreszcie sam przewielebny celebrans ks. kan. Wróblewski, w otoczeniu duchowieństwa i niezliczone tłumy publiczności.

Procesja podążała w ul. P. Marji do Stow. Rzem.-Przem., gdzie ustawiono pierwszy ołtarz. Ewangelię św. odczytał ks. pref. Gmachowski, poczem chóór pod batutą p. A. Majewskiego odśpiewał „Sacris solemnibus”.

Przy drugim ołtarzu (przy firmie H. Sakowskiego) Ewangelię św. odczytał ks. Jabłoński i tenże sam chóór odśpiewał „O salutaris”.

Przy trzecim ołtarzu (u zbiegu ul. P. Marji i Pięknej) Ewangelię św. odczytał ks. przeor O. Piotr Markiewicz chóór zaś odśpiewał „Verbum tuum” poczem procesja ruszyła do czwartego ołtarza (u zbiegu ul. Kościuszki i P. Marji), gdzie Ewangelię św. odczytał ks. kan. Nassalski a chóór odśpiewał „O sacrum convivium”.

Z pieśnią na ustach wielotysięcznego tłumu, procesja pośpieszyła z powrotem do kościoła św. Zygmunta.

Pódczas procesji panował wzorowy porządek utrzymywany zwyczajem dorocznym przez częstoch. Straż ogniową ochotniczą z komendantem Brühllem i naczelnikami poszczególnych oddziałów na czele.

Instalacja.

W dniu wczorajszym instalowano na probostwie w Garnku ks. kan. Bonawenturę Motlera, b. pref. gimn. dyr. W. Szudejki i prof. kosmografii w średnich zakładach.

W świątyni przemawiał ks. kan. M. Ciesielski z ambony, a potem nowy proboszcz do Jez rozrzucając swych parafjan. Następnie rozpoczął nowy proboszcz uroczystą sumę, a po niej procesję do ołtarzy ustawionych przy zagrodach włościańskich i bramach dworskich.

Orkiestra Straży ogniowej w pochodach instalacyjnym i procesyjnym brała udział, przygrywając także i w czasie obiadu.

Ogólne zebranie sekcji przeciwzbrańczej.

W niedzielę 2 czerwca o godzinie 4 po poł. w lokalu Towarzystwa Dobroczynności ul. Staszycza Nr. 3 odbędzie się ogólne zebranie sekcji przeciwzbrańczej, na które Zarząd uprzejmie zaprasza członków Sekcji i wszystkich, którzy się interesują działalnością i rozwojem tej instytucji.

Porządek dzienny:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Zarządu i kasowego;
- 2) Wybór nowego zarządu;
- 3) Wolne wnioski.

Zebranie w pierwszym terminie będzie prawomocne bez względu na ilość Członków.

Koncert orkiestr szkolnych.

Jutro w niedzielę o godz. 4 pp. odbędzie się koncert orkiestr szkolnych w Parku Staszycza. Wejście dla dorosłych 50 fen. dla młodzieży 20 fen. Czysty dochód zostanie przeznaczony na rzecz „Samopomocy szkół średnich” naszego miasta.

Niezawodnie, popisy młodocianych zespołów muzycznych i sympatyczny głos sprowadzi częstochowian do Nowego Parku.

Znaczek na „Samopomocę”.

Po dwukrotnym niedostaniu się z powodu niepogody „Dnia Znaczkę” na rzecz Samopomocy uczniowskich szkół średnich, ogół młodzieży uczęszczał się i sympatycy tej przyszłości naszego narodu wpływają na organizatorów, by „Znaczek” ten odbył się jeszcze przed wakacjami, a mianowicie jutro w niedzielę 2 czerwca.

To samo dotyczy i koncertu orkiestr uczniowskich, któreby się odbywały w parku Staszycza.

Do poparcia „Dnia Znaczkę” nie potrzebujemy chyba zachęcać ogółu, bo już nawet samo współczucie, że się kwesta dwukrotnie nie udała, pobudzi każdego do najmniejszej ofiary na rzecz organizacji szkolnej, która ma za zadanie nakarmić i przygłaskać głodną i biedną młodzież, zaopatrzyć w pomoce naukowe uczniów szkoły polskiej.

2 seminarjum im. T. Kościuszki.

Jak się dowiadujemy egzaminy wstępne przedwakacyjne w Seminarjum Nauczycielskiem im. T. Kościuszki odbędą się w dniach 10 i 11 czerwca.

Kandydaci winni nadesłać następujące dokumenty: 1) prośbę o dopuszczenie do egzaminu z oznaczeniem dokładnego adresu i rodzaju utrzymania rodziców, 2) metrykę, 3) świadectwo szkolne, 4) świadectwo uśrednienia, 5) piśmienne zobowiązanie rodziców do regularnego wnoszenia opłaty szkolnej i 6) krótki życiorys własnoręcznie napisany.

Podania przyjmuje i programy na bieżąco wysyła Kancelaria Seminarjum (św. Barbary 15a).

Zebranie miesięczne T-wa Rolniczego.

We wtorek 4 czerwca odbędzie się miesięczne zebranie T-wa Rolniczego, w pawilonie matym na polach doświadczalnych.

Miesięczne zebranie Tow. Ogrodniczego.

W niedzielę dnia 9-go czerwca o godz. 3 po południu w lokalu Stow.

Rzemieślniczo-Przemysł. ul. Panny Marji nr. 9, odbędzie się miesięczne zebranie Czestoch. Tow. Ogrodniczego.

Z wieczoru pieśni.

W środę dnia 29 bm. odbył się w sali teatru „Paryskiego” urządzony staraniem sekcji przeciwzbrańczej wysocy interesujący wieczór pieśni, na którym p. Pylińska-Konopnicka była główną interpretatorką poetyckich utworów nieśmiertelnej sławy poetki polskiej Marji Konopnickiej. Zarówno czar poezji — jak i niezrównana interpretacja ich przeniosły słuchaczy w sfery wyżyn prawdziwie artystycznych. To też za wypowiedziane z talentem utwory p. t. „Młody żołnierz”, „Jaskół sen”, „Uspokojenie” Stowackiego i wiele innych, nagradzono znakomitą deklamatorkę kwiatami i ciągłym zadaniem bisów. Urozmaicały wieczór, piękny śpiew barytonowy — pieśni Karłowicza i inne, oraz śpiew sopranowy pieśni i aria z op. Madame Butterfly.

Sympatycy wykonawcy cieszyli się z uszłuchowieniem. b—mol.

Ciągnięcie 5-ej klasy Loterii R. G. O.

Dzisiaj 1 czerwca rozpocznie się ciągnięcie ostatniej 5-ej klasy Loterii R. G. O. Ciągnięcie trwać będzie do 25 czerwca.

Inowacja czy reakcja?

Podezja kiedy wszyscy pracownicy walczą ciągle o zmniejszenie godzin pracy, a już całkowicie wypoczynek świąteczny, to nasi pp. drogiej i właściciele składów aptecznych powiększyli w niedzielę i święta swym pracownikom liczbę godzin pracy bez żadnej za to dopłaty. Być może sprawa ta przedstawi się nieco inaczej, chętnie więc w razie nadesłania wyjaśnienia zamieścimy je na łamach naszego pisma i to prawdopodobnie ku pożytkowi ogółu tak pracowników, jak i szefów tej branży.

Przy przechodzeniu granicy.

Mieszkańcy wsi Cwirarzew Jan Lisiecki przy przechodzeniu granicy okupacyjnej austro-niemieckiej został postrelony w rękę przez posterunek austriacki.

Najcenniejsze fanty.

Zbieranie fantów na mającą się odbyć w dniu 9 czerwca w parku, fantową loterię na korzyść Kwesty „Ratujcie dzieci” idzie nietylko raźnie ale interesująco. Zauważając panom rzeźnikom zauważyliśmy między wieloma cennymi fantami, szynkę dość pokazywał rozmiarów, ogromną kiełbase, cały bocek, kilka fantów słoniny itp. fanty żywnościowe, które dziś mają zdaniem naszym, największą racy bytu. Sądzimy przeto, że tak M. D. Z. jak i okoliczni właściciele ziemi, oraz nasi zawsze ojarni ogrodnicy tak obsesja loterji swymi artykułami, że przeważa na szali jej dochodu, a miejskich hazardowiczów obdarzą pożywnymi wygrasami.

Kto jest zabojecą.

Zabójca ś. p. Feliksa Jaraczewskiego, Chudzicki nie pochodzi ze wsi Jaworzniaka pod Myśkowem, a z Zawiercia i jest synem zamożnego ojca. On to zorganizował bandę z 8 mieszkańców Jaworzniaka i dokonywał rozbojów. Bandyta ten, między innymi, napadł przed kilku tygodniami na rzeźnika śpiącego w domu w Zawierciu, w pobliżu fabryki Huld-czyńskiego i zamordował go wystrzałami z rewolweru, zrabowawszy przytem gotówkę. Władze są już na tropie pozostałych współników Chudzickiego.

Znaleziono rzeczy.

W biurze ces.-niem. Policji Kryminalnej przy ul. Pięknej nr. 4 znaj-

duje się następująca bielizna skonfiskowana u osoby podejrzananej a pochodząca prawdopodobnie z kradzieży.

Osoby u których w ostatnich czasach popełnione zostały kradzieże mogą się zgłosić do wyznaczonego biura w celu rozpoznania takowej.

Ręczniki ze znakami M. L., J. K., A. W., białe męskie koszule, kaftan biały damski nocny, 1 halka, małe fertsuszki, szalik damski, koszula damska, przeszcieradło znaczone Z. P., ściereczki, 1 powłoczka, koldra filcowa.

Chleb dla 70,000 sierot.

Z Rosji powraca do kraju z powrotem około półtora miliona ludu polskiego z gubernji Łomżyńskiej, Siedleckiej i Lubelskiej — w tem około 70,000 sierot, których rodzice pomarli na tułaczce w obcych stronach.

Rada Główna Opiekunów w Warszawie urządziła Kwestę Ogólnokrajową pod nazwą „Ratujmy Dzieci”.

Po raz trzeci urządziła się kwesta, warunki coraz trudniejsze, a tu na kark wraca nam tyle dzieci bez opieki. Nie zginęły w Rosji, ani z głodu, ani z chłodu. Nie zginą tambarziej u nas, u swoich w Polsce, bo ostatnim kęsem chleba podzielimy się z niemi.

Pospieszmy z ofiarami na kwestę — dajmy na co kogo stać — dajmy serca dla swoich dzieci, dla sierot, dla własnej krwi serdecznie!

A modlitwa ich „chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj” będzie wysłuchaną przez Boga, który nam za uczynek miłosierny, ulitowawszy się nędzy ludzkiej, zśleśta raczy pokój!

Z Warszawy: Przyjazd do Warszawy wizytatora Papieskiego.

W sobotę o godz. 11 zrana przybył do Warszawy pełnomocnik papieski J. E. Ks. dr. Achilles Ratti, protonotariusz Apostolski. Przywita-

! Kto chce wygrać !

Kupi los loterji R. G. O.

po cenie nominalnej w kolekcje u K. Krakowieckiego

Skład Win ul. Panny Marji Nr 24.

ITERAZI w 5-ej klasie wyjdzie 17.000 losów wygrywających 4.875.000 marek. Ciągnięcie od 1 do 25 Czerwca

Także cen w gablocie Lubarzu
Dentysty Stefana Barylskiego
ul. Panny Marji Nr 49.
Wszelka porada bezpłatnie
Wyjęcie zęba 2 m.
" bez bólu 4 m.
Piomba cementowa lub metalana z leczeniem 6 m.
Piomba srebrna lub porcelanowa z leczeniem 8 m.
Zęb sztuczny w kauczuku 12 m.
Korona 35 m.

ny na dworcu kolei Wiedeńskiej przez J. E. Ks. Arcybiskupa Kakowskiego i przedstawicieli duchowieństwa, tymczasowo zamieszkał w pałacu Arcybiskupim.

J. E. Ks. wizytator w dniu wozorajszym odbył uroczysty ingres do katedry o g. 9 i pół poczem celebrował uroczystą sumę i procesję.

Duchowieństwo warszawskie świeckie i zakonne przedstawiało się J. E. Ks. wizytatorowi w pałacu arcybiskupim w dniu 31 b. m. o godz. 7 i pół wiecz.

Ks. A Ratti pozostanie na stałe w Warszawie.

Nazwy placów.

Magistrat postanowił zmienić nazwy placów miejskich: „Zielonego” na „plac Generała Dąbrowskiego”, a „Witkowskiego” na „plac Kazimierza Wielkiego”.

Wiadomości z okolicy Częstochowy.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.”

BLĄGOWNIA. Ratunek dla pogorzaleców Dyrektor fabryki „Błachownia” p. Steiniger chce przyjść w pomoc biednym pogorzalcóm zajął się energicznie zgromadzeniem funduszów na odbudowę wioski i w tym celu wyjednał od p. Naczelnika powiatu mk. 15,000; do fabryki Henschel mk. 25,000; od Wydziału leśnego powiatowego 820 fest metrów drzewa, wartości mk. 30,000; od Centralnego Komitetu Żywnościowego mk. 1000 i od Zarządu fabr. Laura-Hutte mk. 15,000. Niezależnie od tego kupił ubrań i bielizny dla ludzi fabrycznych i dotkniętych pożarem za mk. 29 012.

Ubezpieczenia wzajemne zwróca pogorzalcóm od 15 do 16 tys. mk. i w ten sposób wieś będzie w ciągu 4 miesięcy odbudowana.

Drzewo już na tartaku wkrótce będzie odrobione de budowy.

Rozkład jazdy

Do Sosnowca.	o godz. 10 m. 34 rano
odchodzą	o godz. 4 m. 50 po-południu
"	9 m. 47 wiecz.
Do Warszawy	o godz. 9 m. 24 rano
odchodzą	o godz. 6 m. 47 wiecz.
Do Kielc	o godz. 3 m. — po poł
odchodzą	o godz. 12 m. 33 w poł.
Pruskie Herby	o godz. 1 m. 55 w południu
odchodzą	o godz. 7 m. 05 wiecz.
"	7 m. 57 rano
przychodzi	" 6 m. 31 wiecz.
"	11 m. 10

U w a g a. Pociągi № 157 i 158 (pośpieszne) od dnia 23-go b. m. zostały odwołane.

Organizacja — to nasza siła!

Teatr „PARYSKI” ul. Panny Marji № 19

Program od czwartku 29-go do niedzieli 2-go czerwca r. b. włącznie.

PIERWSZY POLSKI OBRAZ

HRABIANKA STACHOWSKA

Dramat nastrojowy w 6-ciu częściach. W roli tytułowej utalentowana polska gwiazda kinemat. słynna z urody

HELENA MOJA

Nad program: Pierwsze zdjęcie kinematograficzne z pola walki na Zachodzie. (Natura)

Muzyka: Sekstet Artystyczny
— Szczegóły w programach —

Ceny miejsc zwykłe.

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

Program od czwartku 30-go maja do niedzieli 2-go czerwca

SENSACJA!

Najnowsze arcydzieła filmowe!

SENSACJA!

Światło i Ciemność

Nieporównany pod względem treści i wykonania dramat w 6-ciu aktach, z wszechświatową sławą, czeską pięknocią

Magdą Sonją w roli głównej.

Anons:

Słynna artystka włoska

MARJA CARMİ
„POCAŁUNKI KTÓRE UŚMIERCAJĄ”

wkrótce ukaże się w najnowszym dramacie

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem AL. SALZBERGA.

Bufet cukierniczy przy teatrze.

Dla dzieci wejście wzbronione

Ceny miejsc zwykłe.

Szczegóły w afiszach i programach.

DOKTOR

Romuald Broniatowski

powrócił do Częstochowy
ul. Panny Marji № 8. 409—
Choroby chirurgiczne i kobiece.
Przyjmuje od 4-6 po poł.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10.
Wymowianie zębów bez bólu. Piombry od Mk. 5.— Zęby sztuczne od Mk. 10.—
Korony od Mk. 30.
Laboratorium zębów sztucznych.
odcz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.

Do robót gospodarskich w Szwajcarii w Kantonie Bern do majątku Witzwil potrzeba robotników i robotnic.

Płaca dzienna dla mężczyzn: 4 franki (M. 4.80). Płaca dzienna dla kobiet 3.50 franki (M. 4.20). oraz 25 funtów kartofli i 7 litrów mleka niezbieranego na tydzień, mieszkanie i przyjazd w obie strony bezpłatne

Od 20 grudnia robotnicy będą zwolnieni do domu, przyczem Szwajcarskie poselstwo ułatwia przyjazd przez Niemcy do kraju. Zgłaszać się do Centrali niemieckiej w Częstochowie. Dojazd № 9. 0151 —

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju mebla, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca ciekawie urządzenie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 416—

Nauczycielka szkoły średniej; specjalność niemiecki i arytmetyka, poszukuje kandydatki na wies na wakacje. Wiad. w Gońcu. 519—

Pokój umeblowany z elektrycznym oświetleniem do wynajęcia zaraz Szkoła 8. 541—

Hurtowa i detaliczna sprzedaż zapalek „Mszczonowskich Stradomska 6. Kantor. 546

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne weneryczne
i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 807—

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji № 8.
Leczenie, piombry, wymowianie zębów bez bólu. Laboratorium zębów sztucznych
Przyjmuje od 9-1 i 3-7 wiecz.
Ceny bardzo przystępne.

Panna samotna skromna bez rodziny może dostać miejsce u pojedynczej osoby, Oferty w Gońcu sub. P. S.

Zgubiono kwit lombardu kasy Pożycz.-Oszczędn. Nr. 55. 536 |

Znalezione krzyżki mały odebrać można za zwrotom kosztów ogłoszenia w „Gońcu”
Wóz ciężki i chomąto do sprzedania ul. Stradomska 26 548—

Kupię fortepian lub pianino używane. Oferty w „Gońcu” 545—

Inteligentna paniątka poszukuje miejsca do dzieci wiad. ul. P. Marji 52 sklep spoż. p. Knetig. 540—

Kucharka znająca się doskonale na gospodarstwie poszukuje zajęcia na przychodnią Wiad. w „Gońcu” 542—

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”